

Sanayi üretiminde toparlanma Ocak ayına taşındı

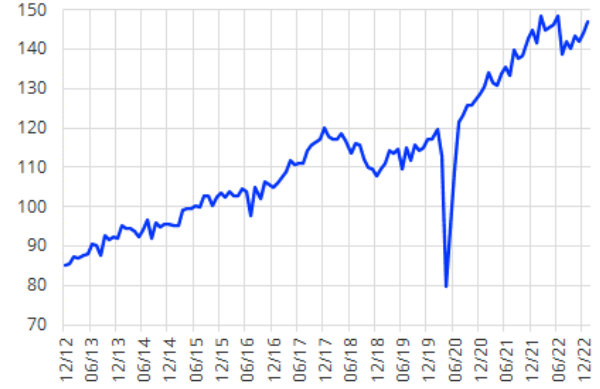
10 Mart 2023

Sanayi üretimi Ocak'ta aylık %1,9, yıllık %4,5 artış gösterdi. Temmuz ayıyla birlikte zayıflama gösteren sanayi üretiminde aralık ve ocak aylarında toparlanma emareleri ortaya çıkmış görünüyor. Şöyle ki, Temmuz'dan Kasım'a kadarki dönemde yaklaşık %4,4 düşüş gösteren mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi endeksinin Aralık'taki %1,7'lik artışın ardından Ocak'ta da %1,9'luk aylık artış gösterdiği görülüyor. Endekste bu artış aynı dönemde imalat PMI endeksinin 45,7'den 50 eşik değerinin üzerine yükselmesi ile uyumlu görünse de, Ocak'taki toparlanmanın beklentilerin bir miktar üzerinde gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Bu iyileşmeye karşın, sanayi üretimi endeksinin Haziran'da ulaştığı seviyenin halen %1,0 kadar altında bulunduğu da belirtmek lazım. Yıllık bazda bakıldığında ise takvim etkisinden arındırılmış endekste %4,5'lik, arındırılmamış endekste ise %7,0'lik bir artış var.

Sektörler arasında büyüme performansı ciddi şekilde farklılaşıyor. Bununla beraber, büyüme performansının alt sektörler arasında ciddi şekilde ayrıştığını belirtmek gerek. Aslında birçok sektörde yıllık üretim artışları gözlemlense de, **tekstil** ve **ana-metal** gibi toplam üretim içinde yüksek ağırlığa sahip iki sektörde yıllık bazda 12.4% ve %8,7 gibi ciddi üretim düşüşleri var. Benzer şekilde, yüksek ağırlığa sahip **kimyasal ürünler** sektöründe ise %3,5'luk bir üretim düşüşü var. Bunlar yanında, görece az ağırlığa sahip olsalar da, **kağıt** ve **kayıtlı medyanın basımı** gibi sektörlerde de %12,4 ve %20'0 gibi çift haneli üretim düşüşleri yaşanmış. Öte yandan, ciddi üretim artışı kaydeden sektörler olarak, **motorlu taşıtlar** (%20,6), **makine-teçhizat** (%20,2), **elektrikli teçhizat** (%13,8), **metal eşya** (%11,3), **plastik ürünler** (%9,9), **metalik olmayan mineral ürünler; çimento, cam, seramik, vs.**(%9,7) ve **gıda** (%9,5) sektörleri sayılabilir.

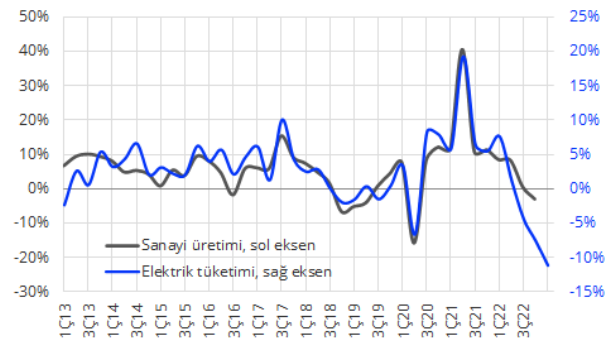
Depremin etkisiyle Şubat'ta sanayi üretimde daralmaya geçilmesi muhtemel görünüyor. Özetle, 6 Şubat'taki deprem öncesinde imalat PMI, kapasite kullanımı, tüketici kredileri, tüketim malı ithalatı gibi birçok öncü göstergede gözlemlediğimiz ekonomik aktivitedeki canlanma emarelerini ocak ayı sanayi üretimi verisi de teyit etmiş oldu. Ancak, depremin ardından bölgede yaşanan işgücü ve üretim kayıpları nedeniyle bu canlanma bir süreliğine sektöre uğrayacak. Depremden etkilenen 11 ilin toplam GSYH içindeki payı %10'a yaklaşırken, sanayi üretimi içindeki payları %11'in biraz üzerine çıkıyor. Görece daha fazla etkilenen Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Gaziantep ve Malatya illeri için bu oran %8'e yaklaşıyor. Örneğin, sanayi üretimi için önemli bir öncü gösterge olan elektrik tüketiminde yıllık düşüş (ülke genelinde) şubat ayının son haftasından itibaren çift hanelere yaklaşmış durumda. Dolayısıyla, özellikle bu illerdeki üretim kayıplarına bağlı olarak, şubat ayında sanayi üretiminde yıllık büyümenin negatif bölgeye (%4-5 oranında) geçtiğini tahmin ediyoruz.

Grafik 1: Sanayi üretim endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Elektrik tüketimi – sanayi üretimi (yıllık değ.)

Kaynak: TÜİK, TEİAŞ

Serkan Gönençler
Baş Ekonomist

serkan.gonencler@gedik.com

+90 212 385 42 38

Tablo 1: Sanayi üretim endeksi, Yıllık değişim

	Ağırlık*	Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			arındırılmış (aylık değişim)		
		01/23	12/22	11/22	01/23	12/22	11/22	01/23	12/22	11/22
Toplam Sanayi Sektörü		7.0%	-1.3%	-1.0%	4.5%	-0.4%	-1.1%	1.9%	1.7%	-1.1%
Aramalı İmalatı	39%	2.7%	-6.8%	-8.6%	0.0%	-6.3%	-8.7%	4.9%	1.6%	-1.5%
Dayanıklı Tüketim Mali İmalatı	4%	10.3%	2.6%	4.5%	6.6%	2.9%	4.6%	-0.1%	0.0%	1.6%
Dayaniksız Tüketim Mali İmalatı	28%	9.2%	1.7%	0.6%	6.6%	2.6%	0.6%	1.5%	1.5%	-0.1%
Enerji	10%	-5.7%	-6.3%	-6.4%	-5.8%	-6.2%	-6.5%	-0.2%	0.5%	-2.8%
Sermaye Mali İmalatı	18%	22.4%	11.9%	19.3%	18.9%	14.4%	19.4%	-0.5%	3.0%	-1.1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4%	-5.8%	-4.9%	-8.1%	-7.6%	-3.2%	-8.0%	4.4%	0.6%	-1.1%
İmalat Sanayi	87%	8.6%	-0.6%	-0.1%	5.8%	0.4%	-0.2%	2.1%	1.9%	-1.0%
Gıda Ürünleri	12%	10.3%	-1.6%	-6.0%	9.5%	-1.1%	-6.0%	3.8%	1.3%	0.2%
Tekstil Ürünleri İmalatı	7%	-9.2%	-15.6%	-18.3%	-12.4%	-15.9%	-18.7%	-0.4%	2.1%	-1.3%
Metal Eşya Sanayi (makina teçhizat hariç)	7%	15.0%	7.1%	4.6%	11.3%	8.5%	4.6%	3.4%	3.3%	0.0%
Metalik Olmayan Diğer Min. Mad. İmalatı	7%	10.5%	-4.0%	-5.9%	9.7%	-3.8%	-6.0%	8.1%	2.9%	-0.8%
Giyim Eşyası İmalatı	7%	21.2%	11.8%	14.3%	16.7%	12.1%	14.3%	5.1%	1.0%	-0.3%
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı	5%	25.0%	14.9%	13.9%	20.6%	15.5%	14.3%	1.8%	0.9%	2.9%
Makine&Teçhizat İmalatı (başka yerde sınıflandırılmay.)	5%	23.0%	14.1%	16.4%	20.2%	15.8%	16.7%	3.5%	3.1%	-0.1%
Plastik-Kauçuk Ürünleri İmalatı	5%	12.8%	-3.7%	-1.6%	9.9%	-3.6%	-1.6%	6.6%	0.7%	2.2%
Kimyasal Madde Ürünleri İmalatı	5%	-1.0%	-9.7%	-6.2%	-3.5%	-8.9%	-6.3%	3.4%	-0.2%	-0.2%
Ana Metal Sanayi	3%	-5.9%	-17.4%	-21.0%	-8.7%	-17.5%	-21.2%	8.1%	3.4%	-7.2%
Elektrikli teçhizat imalatı	3%	18.2%	6.6%	11.0%	13.8%	8.3%	11.0%	5.8%	-2.6%	2.2%
Elektrik, Gaz ve Su	8%	-5.7%	-8.5%	-7.9%	-5.7%	-8.5%	-7.9%	1.4%	-0.3%	-2.6%

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.